

geografia

PREKLADOVÝ SLOVNÍK ZÁKLADNÝCH POJMOV PRE ZÁKLADNÉ ŠKOLY

GEOGRAFIA / ГЕОГРАФІЯ

slovensko-ukrajinský/словацько-український **Zostavovatelia**
PhDr. Denisa Ďuranová, PhDr. Janka Píšová, PhD.

Preklad

Mgr. Tatiana Valentová, Lesia Gorovenko

Recenzenti

Mgr. Peter Gregorík, PhD., PhDr. Jitka Maříková Tůmová

Grafická úprava

Ing. Gabriela Némethová

Návrh obálky a ilustrácie

Margo Uralskaia

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu č. 2019-1-SK01-KA201-060698 Slovenčina pre deti cudzincov – pomôcka pre pedagógov a rodičov pri inklúzii detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v Slovenskej republike, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+

Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Vydal: © Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 831 03 Bratislava

Rok vydania: 2021

ISBN 978-80-8118-253-2

EAN 9788081182532

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

SPU ŠTÁTNY
PEDAGOGICKÝ
ÚSTAV

A

Afrika Африка
Amerika Америка
Antarktida Антарктида
Arktida Арктика
atlas *atlas* атлас
atmosféra атмосфера
Austrália Австралія
Ázia Азія

B

baňa *bane* шахта
budhizmus буддизм
búrka *búrky* гроза

C

cesta *cesty* дорога
cestovný ruch дорожній рух
cunami s. i. ž. цунамі

Č

čas *časy* час
stredoeurópsky čas
 середньоєвропейський час
svetový čas світовий час
činnosť ľadovcov дія (активність)
 льодовика
činnosť ľadu дія льоду
činnosť vetra дія вітру

D

dážď *dažde* дощ
dedina *dediny* село, селище
deň *dni* день
dolina *doliny* долина
 dopad slnečných lúčov ↗ **slnečné lúče**
družica *družice* супутник

E

ekosystém *ekosystémy* екосистема

erózia ерозія
Európa Європа

F

farba *farby* колір
fáza Mesiaca фаза місяця
fotografia *fotografie* фотографія

G

galaxia *galaxie* галактика
geografia географія
geografická sieť географічна мережа
globálne otepľovanie глобальне потепління
glóbus *glóbusy* глобус
graf *grafy* графік

H

hinduizmus індуїзм
hornina *horniny* скала
hospodárstvo *hospodárstva* економіка
hranica *hranice* кордон
hurikán *hurikány* ураган
hustota zaľudnenia густота населення
hviezda *hviezdy* зірка

CH

chránená krajinná oblasť ↗ **oblasť**
 chránené oblasti ↗ **oblasť**
 chránené územie ↗ **územie**

I

islam іслам

J

jar *jari* весна
jarná rovnodennosť весняне рівнодення
jaskyňa *jaskyne* печера
ľadová jaskyňa льодова печера
jasno prísl. ясно, світло
jazero *jazerá* озеро

jeseň *jesene* осінь
jesenná rovnodennosť осіннє рівнодення
judaizmus іудаїзм
juh південь
juhovýchod південний схід
juhozápad південний захід
Jupiter Юпітер
južný pól південний полюс

K

kaňon *kaňony* каньйон
kartograf *kartografi* картограф
kartografia картографія
 klimatické oblasti ↗ **oblasť**
kométa комета
kompas *kompasy* компас
kontinent *kontinenty* континент
kontinentalita континентальність
kotlina *kotliny* котел
kraj *kraje* край
krajina *krajiny* країна, пейзаж
 polárna krajina полярна країна
 subtropická krajina субтропічна країна
 vysokohorská krajina високогірна країна
kras *krasy* карст
kráter *krátery* кратер
kresťanstvo християнство

L/L'

ľad *ľady* лід
ľadovec *ľadovce* льодовик
 pevninské ľadovce материкові льодовики
láva *lávy* лава
les *lesy* ліс
 bukový les буковий ліс
 dubový les дубовий ліс
 ihličnaté lesy mierneho pásma помірні
 хвойні ліси
 ihličnatý les хвойний ліс
 listnaté lesy mierneho pásma помірні
 листяні ліси
 listnatý les листяний ліс
 lužný les заплавний ліс

smrekový les смерековий ліс
 tropický dažďový les тропічні ліси
leto *letá* літо
lúka *lúky* луг

M

magma магма
mapa *mapy* карта, мапа (географічна)
 turistická mapa туристична мапа, карта
Mars Марс
Merkúr Меркурій
Mesiac Місяць
mesto *mestá* місто
 hlavné mesto столиця
meteorológia метеорологія
mierka *mierky* масштаб
 mierka mapy масштаб карти
miešanec *miešanci* суміш
monzún *monzúny* мусон
more moria море

N

náboženské zloženie релігійний склад
 nadmorská výška висота над рівнем моря
nádrž *nádrže* резервуар
 umelé vodné nádrže штучні резервуари
 для води
 vodná nádrž водосховище
 národnostné zloženie етнічний склад
Neptún Нептун
nížina *nížiny* низовина
noc *noci* ніч
nov новий місяць

O

obdobie *obdobia* пора, сезон, період
 ročné obdobie пора року
obec *obce* населений пункт, село,
 територіальна одиниця
 obeh Zeme okolo Slnka ↗ **Zem**
objav *objavy* вияв, відкриття
 zámorský objav Великі географічні
 відкриття

oblak *oblaky* хмара

oblast' *oblasti* область, регіон

chránená krajinná oblasť заповідна ландшафтна зона

chránené oblasti заповідні території, зони

klimatické oblasti кліматичні зони

obratník *obratníky* тропік

obratník Kozorožca тропік Козерога

obyvateľ *obyvatelia* мешканець

pôvodní obyvatelia корінні мешканці, населення

obyvateľstvo *hromad.* населення

rozmiestnenie obyvateľstva розподіл населення

štruktúra obyvateľstva структура населення

oceán *oceány* океан

svetový oceán світовий океан

Oceánia Океанія

odliv *odlivy* відплив, відлив

ochrana prírody охорона природи

Orion Оріон

ostrov *ostrovy* острів

ovzdušie повітря

P

pamiatka *pamiatky* пам'ятка

kultúrne pamiatky культурні пам'ятки

kultúrnohistorická pamiatka культурно-історична пам'ятка

prírodné pamiatky природні пам'ятки

panva *panvy* панва

park *parky* парк

národný park національний парк

pasát *pasáty* пасат

pasienok *pasienky* пасовища

pásmo *pásma* пасмо

časové pásma часові пояси

podnebné pásma кліматичні пояси

rastlinné pásma рослинні пояси

teplotné pásma теплові пояси

plán *plány* план

planéta *planéty* планета

planina *planiny* рівнина

pleso *plesá* гірське озеро

plošina *plošiny* платформа

pobrežie *pobrežia* узбережжя

počasie погода

podnebie клімат (піднебіння)

pohorie *pohoria* гірський масив, гори

polárna noc полярна ніч

polárne stanice полярні станції

polárny deň полярний день

polárny kruh полярне коло

južný polárny kruh південне полярне коло

severný polárny kruh північне полярне коло

pologuľa *pologule* півкуля

severná a južná pologuľa північна і південна півкуля

východná a západná pologuľa східна і західна півкуля

polojasno *prísl.* напівясно

polostrov *polostrovy* півострів

poludník *poludníky* меридіан

nultý poludník нульовий меридіан

populácia *populácie* популяція

potok *potoky* потік, струмок

povodie *povodia* вододіл

prales *pralesy* праліси

prameň *pramene* джерело

minerálne pramene мінеральні джерела

termálne pramene термальні джерела

priehrada *priehrady* дамба

prieliv *prielivy* протока

prieplav *prieplavy* канал

priesmyk *priesmyky* перевал

príliv *prílivy* прилив

prist'ahovalectvo переселення

púšť *púšte* пустеля

R

rastlina *rastliny* рослина

región *regióny* регіон

republika *republiky* республіка

rezervácia *rezervácie* заповідник

mestská pamiatková rezervácia міський культурний заповідник

prírodná rezervácia природний заповідник

rieka *rieky* ріка, річка

rok *roky* рік

ropa *ropy* нафта

rovník *rovníky* екватор

rovnobežka *rovnobežky* паралель

rozmiestnenie obyvateľstva ↗ **obyvateľstvo**

rozvodie *rozvodia* вододіл

S

Saturn Сатурн

savana *savany* савана

sever північ

severný pól північний полюс

severovýchod північний схід

severozápad північний захід

sídlo *sídla* поселення, місцезнаходження (юридична адреса)

vidiecke sídla сільські поселення

slnecná sústava сонячна ситема

slnecné lúče сонячне проміння

dopad slnečných lúčov падіння сонячних променів

slnecné žiarenie ↗ **žiarenie**

Slnko Сонце

slnovrat *slnovraty* сонцестояння

letný slnovrat літнє сонцестояння

zimný slnovrat зимове сонцестояння

smerovník *smerovníky* вказівник, вказівний знак

sneh сніг

sopka *sopky* вулкан

spln *splny* повний місяць

step *stepi* степ

surovina *suroviny* сировина

nerastné suroviny мінерали

sútok *sútoky* злиття

svetadiel *svetadiely* частина світу, материк

svetová strana сторона світу

Š

šírková pásmovitost' пропускна здатність

štát *štáty* країна, держава

susedné štáty сусідні країни, держави, країни-сусіди

štít *štíty* щит

T

tajfún *tajfúny* тайфун

teplota *teploty* температура

terén *terény* поле

tornádo *tornáda* торнадо

tundra *tundry* тундра

U/Ú

úmorie *úmoria* басейн моря

Urán Уран

útes *útesy* скала

koralové útesy коралові рифи

územie *územia* територія, зона

chránené územie заповідна зона, заповідник

V

vegetačný stupeň стадія вегетації

Veľký voz великий ківш, Великий віз

Venuša Венера

vesmír всесвіт

vietor *vetry* вітер

vichrica *vichrice* ураган, буревій, вихор

voda *vody* вода

podzemná voda підземна вода

vodný tok водний потік

vodopád *vodopády* водоспад

vodstvo водна система

vrch *vrchy* пагорб, гора

vrstevnica *vrstevnice* горизонталь

východ схід

výšková stupňovitost' ступінчастість

vzduch повітря

Z

záliv *zálivy* залив, протока

zamračené похмуро, захмарено

západ захід

Zem Земля

gulatý tvar Zeme куляста форма Землі
obeh Zeme okolo Slnka обертання Землі
 довкола Сонця

otáčanie Zeme обертання Землі
zemepisná dĺžka географічна довгота

zemepisná šírka географічна широта

zemetrasenie *zemetrasenia* землетрус

zemská kôra земна кора, кора Землі

zemská os земна вісь

sklon zemskej osi нахил земної осі

zemské jadro земне ядро, ядро Землі

zemský plášť земна мантія, мантія Землі

zemský povrch земна поверхня

zima *zimy* зима

značka *značky* вказівник, вказівний знак

turistické značky туристичні знаки

znaky na mape знаки (символи) на карті
 (мапі)

zrážky mn. č. опади

Ž

železnica *železnice* залізниця

žiarenie *žiarenia* випромінювання радіація
slnčné žiarenie сонячне світло, сонячне

випромінювання

živočích *živočíchy* тварина

